

37

KLETR

V tomto čísle mimo jiné:

- Malá exkurze do šifer a kódování
- Lednová výprava do pevností
- Zimní přechod: „Šumava poprvé“
- a opět nové soutěže, fotky a obrázky

do pevnosti

31.1. - 2.2.2003

Pátek, 31.2.2003

„Srážíme“ se všichni u klubovny, dnes, tedy (výjimečně už) v pátek, protože jsou pololetní prázdniny. Jen chvíli čekáme na autobus a po jeho příjezdu vesele nastoupíme a uvelebíme se. Je nás totiž jen čtrnáct na celou velkou Karosu. Poslední nastupuje Ferdyš, podává mi kytárku a můžeme vyrazit.

Po půlhodině strávené motáním se městem se konečně ocitáme na dálnici a přes Turnov a Jičín přijíždíme do Hradce Králové. Tady je krátká pauza pro vykonání potřeb a nakoupení kyselých lízátek. Pak se motáme na horských silničkách podhůří Orlických hor a konečně, po pěti hodinách jízdy, vystupujeme u turistické cesty vedoucí k našemu dnešnímu cíli – pevnosti Hanička. Pravda, „personál“ zrovna moc přívětivosti nepobral a pán, který přišel otevřít nám hned vynadal za to, že jsme zničili lyžařskou stopu. Jak taky ale jinak, když k vratům pevnosti vede *jen* ta stopa...

Ferdyš nakupuje lístky a my zatím hladíme „SS psa“

– německého ovčáka který patří někomu z místních. Zároveň je nám umožněno prohlédnout si minivýstavu vojenské techniky, jako polní kuchyni, AAA*, tank (nebo něco v tom stylu) a podobně. Konečně máme lístky, doráží i průvodce a my se noříme do bludiště dějin (po krátkém shlédnutí další tentokrát interní výstavy obsahující ruční střelné i chladné zbraně a modely pevností, těch velkých i obyčejných „ŘOPíků“. A pak – procházíme (samozřejmě otevřenou) tunovou mříží do vnitřnosti samotné pevnosti Hanička.

Už po několika prvních krocích nás čekají schody. Dlouhé schody. Asi 175 kousků. Ale nejsme padavky, zdoláme je a ocitáme se v chodbě, kde bývala malá podzemní železnice. Seznamujeme se s velkou „lednicí“, která měla za úkol chladit prostory pevnosti za doby boje a pak jsme dovedeni před Chodbu. Ne, to „Ch“ není velké jen tak zbůhdarma. Je to totiž chodba která pojme šířkou sotva dva lidi, zato její konec mizí v nedohlednu. Tací jako třeba Matty se zájmem procházejí tím dlouhým tunelem a v jejich očích se nachází bezmezný úžas. Ještě nás tu čeká prohlídka ubikací, jídelny, koupelen (umývárka na táboře by proti nim byla přepych i v době kdy byly nové...) a operačního sálu. A najednou stojíme před druhými schody. Těch je pro změnu okolo 250 a vedou *nahoru* do palebného srubu. Ten za moc nestojí, jen střílnami sem proniká trocha toho denního světla. A u nich se hromadí lidé typu Prcek, Marťas (a já) a s hlasitým „ratatata“ si na vlastní kůži zkoušejí pocit kulometčích v době obležení.

Průvodce nám dává na výběr: může nás pustit východem ze srubu, nebo máme možnost vrátit se do místnosti s výstavou a ještě se trochu pokochat. K naší velké hrůze si Ferdyš vybírá schody, protože vidět znovu výstavku je nabídka které jaksí nedokáže odolat. A po čase i nás opouští zlost a únava z 325 schodů a nacházíme ve zbraních a modelech zalíbení. Snad proto se v té místnosti zdržíme ještě hodinu.

Ale už je čas jít. Vracíme se k autobusu, cestou skáče do závějí sněhu u cesty a různě jinak „blbneme“. Na parkovišti nastoupíme a dlouho do noci jedeme k pevnosti Dobrošov, která je naším zítřejším cílem. Když autobus konečně zastaví, faktem je, že v mrazivé noci se nechce rozdělovat někde oheň ani Ferdyšovi, a tak dáváme dohromady zbytky našich svačtin, stavíme stany a pokračujeme zpívandou v autobuse. A když už mě bolí prsty (v mrazu se věru nehraje nejlíp) a nebaví nás už ani jen tak

*) AAA - Anti Aircraft Artillery - protiletadlový kanon

**) Pro nezavěšené – mobilní telefon...

zpívat, odcházíme spát.

Sobota, 1.2.2003

Noc nestála za moc. Tedy za *nic*. Mít rtuťový teploměr, dalo by se říct že *rtuť* klesla až k hodnotě -15°C . A když jsem se pokusil vyndat svůj „vypnutý na dně batohu**“ z plastového obalu, obal se zlomil. Vařit se opět nikomu nechce a proto zmenšujeme už tak malé zbytky svačín ze včerejška a balíme si to nejnutenější pro výlet do pevnosti Dobrošov – baterky, někteří z nás papíry a tužky, Ferdýš foťák...

V Autobuse zůstává Janinka které se udělalo nevolno a necítí se na to vydat se někam ven. Z parkoviště na kterém stojí náš auobus je to k pokladně asi dvěstě metrů, ale i přes tu krátkou vzdálenost jsme všichni vymrzli až na kost. Proto nás těší pozvání do jedné z místností pokladny, kde nás čeká průvodce a povídá nám o historii stavby pevností u nás a historii samotného Dobrošova. Pak sestupujeme po namrzlých schodech do dělostřeleckého srubu. Uvnitř pevnosti se setkáváme víceméně se stejnými kusy vybavení jako v Haničce. Respektive se zbytky po nich. Dobrošov je totiž proti pevnosti navštívené včera jen hrubě rozestavěný. Nevybetonované díry tesané ve skále, hliněná podlaha, ploty zamezující vstupu do nebezpečných prostor... Přesto si podle mapek představujeme jak to tady asi vypadalo a stavíme se do jednotlivých místností, do operačního sálu, na záchod...

A najednou jsme u schodů vedoucích nahoru. Ostatní už se po nich škrábou, jen mě, Mirkovi a Mattymu to nedá a připravujeme se na to si je vyběhnout. Start. Běžíme. Vítězí Mirek, Matty na druhém místě a já poslední. Čím to asi bude? =) Ocitáme se na vyhlídkové plošině srubu Mústek, rozrytého střelami Röchling, testovanými zde německými vojsky těsně po podepsání Mnichovské dohody a československé kapitulaci*. Na nebi není ani mráček, sluníčko si vesele svítí a je pekelná zima. Je odtud vidět dost daleko. Kocháme se tedy a po chvíli scházíme dolů na zem a obracíme se zpátky k autobusu. Janinka je v pořádku, už je jí i líp a tak se rychle připravuje na další „štreku“. Následuje opětovné ztenčení zásob svačín ze včerejška a pak se celá karavana vydává směrem pevnost Březinka.

Cestou se stavujeme v několika pobořených a neopravených pevnostech, propadlé stropy, dráty lezoucí ze stěn, romantika. Pak, u horního srubu Březinky, žasneme nad tím, že vstupné je dobrovolné. Náš úžas ještě roste s tím, když uvnitř pevnosti vidíme perfektní muzeum. Takovou prohlídku žádná z předchozích společností nenabídla, a to chtějí za vstupné nejméně čtyřicet korun! Je nám promítnut krátký dokument o stavbě pevností v Čechách a jejich vzoru – francouzské Maginotově linii.

Pak vyjdeme ven a kloužeme k spodnímu srubu. Ten má obnovené maskovací zabarvení, a co teprve uvnitř.

Průvodci si nás dělí na dvě skupinky a postupně nás provádějí všemi místnostmi. Z textu by se mohlo zdát, že se prohlídka od předchozích neliší, ale není tomu tak. Všechny místnosti jsou totiž kompletně vybavené. Od spižírny přes ložnici mužstva, filtrovnu (tam se čistil vzduch v případě útoku plynem) až po radiostanici. Ve filtrovně si zkusíme pohánět vzduchový filtr, v radiostanici vysílat morseovku (mají tam dokonce tabulku s kódy pro „ä“ nebo „ě“...

Pak si ještě zkusíme podržet v ruce lehký kulomet, zastřílet (bez nábojů, samozřejmě) si ze zalafetovaného** LK a podívat se na část děla, které se sestavuje ve střelecké místnosti do které proto nemůžeme. Jen ta malá část toho děla je venku a proto ji můžeme vidět. Venku mezitím, nemajíce co dělat, napsala druhá skupina do sněhu obrovské nápisy stylu: „Přídavný pozor Kuba“, a když i my vylezeme z Březinky, vydáme se na cestu k autobusu. Nad kopcem Ferdýš s Tečkou odbočují, aby zjistili zda se v okolí nevyskytuje nějaký starý bunkr ve kterém by se dalo přenocovat. My zbylí dorážíme do autobusu a trneme zde hrůzou. Naštěstí se po návratu obou průzkumníků dozvídáme, že žádná použitelná stavba v blízkosti není a budeme se muset spokojit opět jen se stany (což nám však vůbec nevadí). A abychom pojedli alespoň jedno teplé jídlo, vyndáváme vařiče a bomby a pokoušíme se uvařit špagety. Moc to ale nejde – hotovo je až za dvě hodiny. Mezitím se ale dokážeme zabavit – buď sedíme, klábosíme a zpíváme v autobuse nebo venku. Nejvíce se ujímá baletní parodie Pána prstenů: „Kdo je tvůj pán?“ „Sarumarumaruman...“ (rozhovor vůdce skřetů se Sarumarem). Mirek věnoval práškové cappuccino, které s vděkem upijíme. A pak, když je všechno nádobí uklizeno a jídlo snědno odcházíme do sutdených stanů spát.

Neděle, 2. 2. 2003

V noci mě znepokojila jedna věc. *Nebyla* mi zima. Dokonce jsem musel odložit několik vrstev odložit, aby se to vůbec dalo vydržet. A ráno, jen co jsem vylezl ze stanu, mi znova začaly drkotat zuby zimou. Ty stany přeci jen na něco budou... Balíme. A odjíždíme Směr Jaroměř – pevnost Josefov. Cesta je dlouhá a my, tentokrát již kompletně, likvidujeme svačiny. Před tereziánskou pevností vyndáváme rébl a kloužeme se po svahu do pevnostního příkopu. Fantazii skluzů se meze nekladou, a tak dolů jezdí jak jednotlivci zabalení do igelitové folie, tak celé skupinky. Po příchodu průvodce vracíme rébl do busu a obcházíme dvojité kasárna* ke vchodu do pevnosti. Zde si každý bere jednu svíčku v obalu z pozinkovaného plechu. Pak scházíme do kasemat – chodeb se střílnami

*) v září 1938

**) *lafeta* je speciální zařízení zabraňující zpětnému rázu kulometu a umožňující přesnější míření.

a snažíme se nenechat se vyvést z míry deptavým výkladem průvodce. Hlášky typu: „*Tam budete mít po pravé straně střílny, kterými se případně můžete dovolat pomoci. Budete také mít cedulku s číslem 182, to je počet těch, co se nedovolali...*“ nebo „*Ještě jedna taková zajímavost – podívejte se za sebe, vidíte tam denní světlo, pořádně si ten pohled vryjte do paměti, pro některé z vás je to naposledy v životě*“ člověku bez smyslu pro humor zrovna nepřidají. Z pevnosti pak vylézáme sice špinaví od vosku ze svíček, ale zato v dobré náladě. Nastupujeme do autobusu a přežíváme poslední dvě hodiny cesty na výpravě – a u klubovny zabalit a domů.

Matěj